

[Alfred Kristensen.]

frie Skole er et Princip, som altid er blevet fulgt i den danske Lovgivning.

Hvis vi holder os dette for Øje, er det ganske givet, at Lovforslaget, som foreligger her, i fuldt Maal opfylder det, som man kan sige, Danmark som Nation har Pligt til at yde udadtil, ud fra den Forudsætning, som i sin Tid var til Stede for Nordslesvigs Indlemmelse. Og indadtil maa det blive et rent Samvittighedsspørgsmaal for den enkelte, et Skønsspørgsmaal, hvorvidt vor fri Lovgivning er brudt paa noget Omraade i Forhold til Mindretallet gennem det foreliggende Forslag. Jeg mener, at vi fuldt ud følger den principielle Linie med dette Lovforslag.

Det andet Spørgsmaal, hvilke Krav det tyske Mindretal kan have over for Danmark, kan jeg besvare med, at det selvfølgelig har de Krav, som er baseret paa den Erklæring, som blev udstedt under Fredskonferencens Forhandlinger, og den tilsiger jo ikke andet end netop dette, som den danske Delegation har sagt: de Garantier, der ligger i Danmarks fri Forfatning og frisindede Lovgivning.

Altsaa har man ikke fra tysk Side noget Krav, og havde man haft et Krav, vil jeg mene, at i samme Øjeblik som man som dansk Statsborger bryder med sine danske statsborgerlige Forhold i en Situation som under Besættelsen, vil man simpelt hen miste enhver Ret, man kunde have i Henhold til en eller anden eventuel Aftale.

Jeg tror, at dermed maa det være slaaet fast, at vore Pligter i fuldt Maal er opfyldt, og at det tyske Mindretal ikke har nogen Krav at paaberaabe sig. Udviklingen fra 1920, fra vi fik den første foreløbige Lov i Juni Maaned, og til den blev gjort mere permanent i 1923, Smaaændringerne i 1933 og den endelige og afgørende og kedelige Ordning af 1939 regner jeg med, at man fra alle Sider er fortrolig med. I 1920 gik Danmark ikke blot saa vidt, som vor fri Forfatning og frisindede Lovgivning normalt vilde, skal vi sige danne Rammen om, vi gik endnu videre ud fra en vis Følelse af og Erindring om, hvad det danske Mindretal i Nordslesvig havde været udsat for i Aarene forud for denne Tid. Det tror jeg var en medvirkende Aarsag til, at man vilde vise ikke blot det Retsind, som laa i vor frisindede Lovgivning, men yderligere underbygge det med et Højsind, som man mente maaske kunde befordre en hurtigere Afspænding i Forholdet mellem Danskere og Tyskere. Man gav dem ikke blot de almindelige Rettigheder, som danske Statsborgere

havde i den øvrige Del af Landet, man gav dem ogsaa Særrettigheder; tysksprogede Kommuneskoler maa betragtes som saadanne.

Men selv om dette var rigtigt —, saa tror jeg bestemt ikke, at det vil være rigtigt i 1946. Hvis man vil forfægte den Opfattelse, at Forholdet maa være det samme nu som i 1920, saa vil jeg tro, at man har gennemlevet disse 25 Aar med Bind for Øjnene. Det maa ogsaa være berettiget at tage Hensyn til den Udvikling, der er sket, og til den Tid, vi har gennemlevet, og de Erfaringer, som vi her har høstet. Det drejer sig i Øjeblikket ikke saa meget om en Forskel i Opfattelsen af, hvorvidt den frisindede Lovgivning er brudt, saaledes som den højtærede Undervisningsminister allerede har nævnt det, som om en Nuance i Opfattelsen med Hensyn til Kommuneskole- eller Privatskolesystemet. Naar jeg er en ubetinget Tilhænger af, at Kommuneskolerne nu maa forsvinde, er det mest afgørende for mig dette, at med Kommuneskolerne faar Undervisningen Offentlighedens Stempel, og det betyder overordentlig meget for mange, naar de skal sende deres Børn i Skole, om de sender dem i en Skole, der er det offentlige, Statens eller Kommunens, eller en Skole, som er privat, og jeg er sikker paa, at naar Kommuneskolerne forsvinder, vil der ikke blive nær saa stort et Antal Børn fra tysk-orienterede Hjem, der bliver sendt til de tyske Privatskoler som til danske Kommuneskoler. Hvis man saa spørger, om der ikke derved lægges et vist Pres paa Mindretallet, svarer jeg ubetinget: nej, det modsatte er Tilfældet. Man fritager store Dele af den tysksindede Del af Befolkningen for det Tryk, som de i hele Perioden fra 1920 har været underkastet, naar de skulde træffe Valget mellem dansk og tysk Skole. De bliver stillet mere frit, og kun de, der virkelig har en national Overbevisning, baade i Medgang og Modgang, vil vælge de tyske Privatskoler. Det maa være det rigtige. I nationale Spørgsmaal kan det aldrig være rigtigt, at der øves Pres udefra af økonomisk, solidarisk eller anden Art. Det er altid af det onde. Det rigtige at faa frem, det, som enhver anerkender, ogsaa vi, som er danske — vi har jo ogsaa Brødre og Søstre uden for vort Lands Grænser —, er ubetinget den nationale Overbevisning, baade i Medgangs- og Modgangstider. Derfor er det for mig af stor Betydning, at det, der bliver tilbage som Ramme for den tyske Undervisning i Nordslesvig, bliver noget, som har en afgørende tysk national Baggrund.

Et andet Punkt i denne Forbindelse er